Dosarul nr.4r-1069/24 Judecătoria Hîncești, (sediul Ialoveni)
4-23140493-02-4r-12032024 Judecător Natalia Doroftei

D E C I Z I E
În numele legii

06 februarie 2025 mun. Chişinău
Colegiul Penal al Curţii de Apel Centru
Având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei, judecător: Oxana Robu
Judecători: Ion Bulhac și Vitalie Pîslariuc

examinînd în şedinţă publică /fără prezența părților/, în ordine de recurs, recursul declarat de către agentul constatator Oglindă Adrian împotriva hotărîrii Judecătoriei Hîncești, (sediul Ialoveni) din 31 ianuarie 2024, prin care a fost admisă contestaţia depusă de petentul Vieru Grigore, şi a fost dispusă nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie Seria Nr. MAI06026034 din 23.06.2023, încheiat de către agentul constatator al Inspectoratului de poliție Ialoveni, Cojocari Vasile, în temeiul art. 236 alin.(2) Cod contravențional și a deciziei de sancționare contravențională sub formă de amendă 18 unităţi convenţionale, cu aplicarea sancțiunii complementare de 4 puncte de penalizare.

Colegiul Penal al Curţii de Apel Centru, -

C O N S T A T Ă:

La 23 iunie 2023, de către agentul constatator din cadrul INSP al IGP, Oglindă Adrian, a fost încheiat procesul-verbal cu privire la contravenţie Seria Nr. MAI06026034, prin care Vieru Grigore, a fost sancţionat pentru comiterea contravenţiei prevăzută de art. 236 alin.(2) Cod contravenţional, fiindu-i aplicată sancţiunea principală sub formă de amendă în mărime de 18 unităţi convenţionale cu aplicarea sancțiunii complementare de 4 puncte de penalizare, reţinând în sarcina făptuitorului că, la 25 iunie 2023, ora 16:43, fiind la volanul automobilului de model „Volvo” (n/î XZY 375), pe traseul M-3 km 9, a depășit limita de viteză cu 36 km/h, deplasându-se cu 8 km/h pe sectorul respectiv.

La data de 14.09.2023, petentul Vieru Grigore, a depus contestație împotriva procesului-verbal menționat supra și a deciziei de sancționare în cauza contravențională.

În motivarea contestației petentul a indică că, la data de 23.06.2023, aproximativ la ora 16:49, se deplasam pe traseul M-3 km 9, în afara localității or. Ialoveni, cu viteza regulamentară.

În timp ce se deplasa pe traseu, a fost stopat de către un echipaj de poliție din care face parte agentul constatator Oglinda Adrian, care a invocat faptul că a depășit limita de viteză cu 36 km, iar pe acel segment se permite circulația cu 50 km/h.

Invocă petentul că, pe de altă parte, agentul constatator indică în procesul-verbal că se deplasa cu viteza de 8 km/h, astfel se constată o contrazicere în declarațiile sale.

Mai comunică petentul că, a refuzat să aștepte întocmirea procesului-verbal și a solicitat ca acesta să-i fie expediat prin poștă la adresa de domiciliu.

Mai mult, procesul-verbal așa și nu i-a mai fost expediat, iar cu el a făcut cunoștință prima dată la data de 12 septembrie 2023, după ce a primit o citație de la executorul judecătoresc, unde s-a prezentat și i-a fost pus la dispoziție.

Cu procesul-verbal cu privire la contravenție nu este de acord, îl consideră ilegal și solicită anularea acestuia.

Conform procesului-verbal cu privire la contravenție, subsemantului i se impută depășirea vitezei regulamentare cu 36 km/h, pe de altă parte deplasarea cu 8km/h.

Consideră petentul că lipsește contravenția, motiv din care urmează a fi declarat nevinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 236 alin. (2) Cod contravențional.

Prezenta contestație a fost înaintată în condițiile art. 448 Cod contravențional către autoritatea din care face parte agentul constatator, care la rândul său a transmis cauza în vederea examinării contestației instanței de judecată.

În acest sens, instanţa de judecată reţine că comunicarea actelor judiciare, în măsura în care este un act de comunicare între organul judiciar şi părţi, pentru a permite părţilor, dacă e cazul, să declare recurs (Diaz Ochoa c. Spaniei, 22 iunie 2006, nr.423/03, par.48, şi S.C. Raissa M. Shipping SRL c. României, 8 ianuarie 2013, nr. 37576/05 par.30). Instanţele trebuie aşadar să facă tot ce se poate în modul rezonabil aşteaptă de la ele pentru a cita părţile şi a se asigura că acestea sunt la curent cu procedurile la care participă (Mihalopa, citată anterior, par.31, şi Ovuş c. Turciei, 13 octombrie 2009, nr. 42981 04, par.48).

Prin urmare instanţa de judecată a întreprins toate măsurile prevăzute de lege pentru a asigura dreptul participanţilor la proces la participarea efectivă la

examinarea cauzei, întru respectarea unui proces echitabil, însă agentul constatator, cât și petentul nu s-au prezentat în instanţa de judecată.

Astfel, ţinând cont de termenul restrâns stabilit de lege pentru examinarea cauzei contravenţionale, considerând că procedura de citare legală a fost respectată, în conformitate cu prevederile 455 alin. (2) Cod contravenţional, instanţa a dispus desfăşurarea şedinţei de judecată în lipsa participanților.

Prin hotărîrea Judecătoriei Hîncești, (sediul Ialoveni) din 31 ianuarie 2024, a fost admisă contestaţia depusă de petentul Vieru Grigore, şi a fost dispusă nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie Seria Nr. MAI06026034 din 23.06.2023, încheiat de către agentul constatator al Inspectoratului de poliție Ialoveni, Cojocari Vasile, în temeiul art. 236 alin.(2) Cod contravențional și a deciziei de sancționare contravențională sub formă de amendă 18 unităţi convenţionale, cu aplicarea sancțiunii complementare de 4 puncte de penalizare.

Nefiind de acord cu hotărîrea nominalizată, agentul constatator Oglindă Adrian a declarat recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea hotărârii, a dispune rejudecarea cauzei în prima instanţă. A repune în termen. A examina in lipsa mea.

În motivarea recursului s-au invocat următoarele motive:

- conform materialelor acumulate şi informaţiei parvenite în adresa INSP a IGP mun. Chişinău s-a stabilit cu certitudine că cet. Vieru Grigore a încălcat RCR. Cet. Vieru Grigore a recunoscut vina chiar la momentul întocmirii proccsului-verbal cît şi în instanţa de judecată.
- conform prevederilor p.47 alin lit. (a) RCR a RM: Persoana care conduce autovehiculul trebuie să se conformeze cerinţelor pt. 47 alin 1 lit. (a) adică să nu depăşească limita stabilită prin lege;
- prima instanţa, examinând cauza, pronunţându-se asupra vinovăţiei sau nevinovăţiei urma să ofere o apriciere cuvenită tuturor motivelor invocate de participanţii la proces, să combată sau să certifice prin prisma prevederilor legale argumentele înaintate.

În temeiul prevederilor art.471 Cod Contravențional, alin. (1) recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezenţa părţilor. (2) Instanţa de recurs fixează data examinării recursului şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinţei. (3) Dacă consideră cauza de un interes deosebit pentru jurisprudenţă, precum şi la cererea motivată a părţilor, instanţa de recurs poate dispune printr-o încheiere motivată fixarea şedinţei de judecată, cu citarea părţilor pentru prezentare la proces.

Examinând materialele cauzei contravenționale în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul penal constată, că recursul este necesar de a fi respins ca nefondat, cu menţinerea hotărârii contestate, din următoarele considerente.

Conform prevederilor art.473 alin. (1) pct.1) lit. c) din Codul contravenţional, după examinarea recursului, instanţa de recurs respinge recursul și menţine hotărîrea atacată, dacă acesta este nefondat.

Din materialele dosarului, Colegiul Penal reține că, în speţă, prin procesul-verbal cu privire la contravenţie seria verbal Seria Nr. MAI06026034 din 23.06.2023, încheiat de către agentul constatator din cadrul INSP al IGP, Oglindă Adrian, petentul Vieru Grigore a fost sancţionat contravenţional cu amendă în mărime de 18 unităţi convenţionale cu aplicarea sancțiunii complementare de 4 puncte de penalizare, reţinând în sarcina făptuitorului că, la 25 iunie 2023, ora 16:43, fiind la volanul automobilului de model „Volvo” (n/î XZY 375), pe traseul M-3 km 9, a depășit limita de viteză cu 36 km/h, deplasându-se cu 8 km/h pe sectorul respectiv. (f. d. 10)

Contestaţia împotriva procesului-verbal din 23 iunie 2023 a fost depusă de către petiţionar la 14 septembrie 2023, cu respectarea termenului de 15 zile prevăzut de art. 448 alin. (1) din Codul contravenţional.

În legislaţia Republicii Moldova, ca şi în cea a altor state europene (spre exemplu, România, Germania, Republica Cehă şi Slovacia), contravenţiile au fost scoase de sub incidenţa legii penale şi supuse unui regim administrativ. Din perspectiva Convenţiei Europene a Drepturilor Omului, faptele contravenţionale intră în sfera cauzelor penale. Astfel, în materie contravenţională au fost recunoscute garanţiile procedurale specifice materiei penale, printre care şi prezumţia de nevinovăţie, prevăzută de art. 6 § 2 din Convenţia Europeană (Ziliberberg v. Moldova, 1 februarie 2005, § 33; Fomin v. Moldova, 11 octombrie 2011, § 18).

Astfel, pentru respectarea garanţiilor menţionate, instanţa de judecată verifică legalitatea şi temeinicia procesului-verbal cu privire la contravenţie Seria Nr. MAI06026034 din 23.06.2023.

Sub aspectul legalităţii procesului-verbal, instanţa de judecată constată că temeiurile de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părţi, cât şi din oficiu de către instanţă, pentru asigurarea respectării principiilor legalităţii şi al dreptăţii, stabilite expres în articolele 5 şi 7 din Codul contravenţional.

Legea prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenţie cu respectarea tuturor prescripţiilor legale de fond şi de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice pentru care a fost întocmit. În acest context, respectarea exigenţelor legale prevăzute de art. 443 din Codul contravenţional este obligatorie pentru agentul constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenţie, prin prisma art. 445 din Codul contravenţional.

Colegiul Penal reține dacă în cauză sunt întrunite cerinţele de formă ale procesului-verbal de contravenţie contestat, aşa cum sunt impuse de dispoziţiile

art. 443 din Codul contravenţional, referitoare la menţiunile obligatorii care trebuie prevăzute sub sancţiunea nulităţii.

Din analiza actului contestat, instanţa stabileşte că agentul constatator a indicat data (ziua, luna, anul) şi locul încheierii procesului-verbal cu privire la contravenţie; calitatea, numele şi prenumele agentului constatator, denumirea autorităţii pe care o reprezintă; numele, prenumele, domiciliul, ocupaţia persoanei în privinţa căreia a fost pornit procesul contravenţional şi datele din buletinul lui de identitate.

În aceeaşi ordine de idei, dispoziţiile art. 443 alin. (1) lit. d) din Codul contravenţional prevăd că procesul-verbal cu privire la contravenţie trebuie să menţioneze fapta contravenţională, locul şi timpul săvârşirii ei, circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice şi evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenţie.

Cerinţa prevăzută în articolul citat este imperativă, întrucât raţiunea instituirii ei a fost aceea de a-i permite instanţei cercetarea legalităţii actului constatator prin stabilirea faptelor materiale şi verificarea încadrării juridice pe care acestea au primit-o şi justeţea sancţiunii aplicate. De asemenea, caracterul efectiv al prezumţiei de nevinovăţie impune obligaţia instituirii unor garanţii legale şi de ordin practic, cum ar fi descrierea concretă a faptei contravenţionale.

Colegiul penal reține că, prin contestaţia formulată, petentul a invocat nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie ca urmare a nerespectării dispoziţiilor art. 443 alin. (1) lit. d) din Codul contravenţional, deoarece agentul constatator nu a menţionat/descris fapta contravențională.

În lumina celor relatate, instanţa de judecată reaminteşte că agentul constatator din cadrul INSP al IGP, Oglindă Adrian, s-a rezumat la redarea conţinutului art. 236 alin. (2) din Codul contravenţional indicînd că: („petentul Vieru Grigore, la 25 iunie 2023, ora 16:43, fiind la volanul automobilului de model „Volvo” (n/î XZY 375), pe traseul M-3 km 9, a depășit limita de viteză cu 36 km/h, deplasându-se cu 8 km/h pe sectorul respectiv”), fără a arăta în mod explicit care au fost acțiunile lui Vieru Grigore, și anume cu ce viteză de facto se deplasa petentul pe sectorul respectiv.

În plus, prin prisma art. 442 alin. (1) din Codul contravenţional, instanţa de judecată observă că procesul-verbal cu privire la contravenţie este unicul act probator prin care se individualizează fapta ilicită. În esenţă, dispoziţiile Codului contravenţional nu prevăd posibilitatea completării menţiunilor procesului-verbal de contravenţie în faza judecării contestaţiei. Mai mult, datele prezentate în faţa instanţei nu au fost supuse dezbaterii la momentul încheierii procesului-verbal, fapt care presupune din start încălcarea principiului contradictorialităţii.

La acest capitol, Colegiul penal constată că, în procesul-verbal contestat s-a descris în mod generic fapta contravenţională. Prin „generic”, instanţa are în

vedere o informaţie cu privire la o categorie întreagă sau care cuprinde toate cazurile de acelaşi fel. Prin descrierea generică a faptei contravenţionale se aduce atingere prezumţiei nevinovăţiei de care trebuie să beneficieze contestatarul. Este insuficientă indicarea normei materiale contravenţionale şi a altor legi aferente cauzei în conţinutul procesului-verbal cu privire la contravenţie. De altfel, în asemenea condiţii, este dificil să se stabilească cum ar fi putut contestatarul să-şi exercite drepturile procedurale fără a cunoaşte care date au fost eronate, în viziunea agentului constatator.

Cu titlu de principiu, instanţa de recurs precizează că, actele îndeplinite cu nerespectarea formelor legale se vor declara nule numai dacă prin acestea s-a cauzat o vătămare care nu poate fi înlăturata decât prin anularea lor. În cazul nulităţilor prevăzute de art. 443 alin. (1) lit. d) din Codul contravenţional, existenţa unei vătămări se presupune până la dovada contrarie. O asemenea vătămare a fost probată de către contestatar şi contestată în faza judecării contestaţiei.

În conformitate cu art. 461 din Codul contravenţional, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute de articolele 441 şi 445, instanţa încetează procesul contravenţional.

În consecinţă, având în vedere că normele de drept procedural au un caracter absolut, având caracter imperative, iar încălcarea acestora atrage după sine desfiinţarea procesului-verbal de contravenţie, instanţa de judecată nu va mai analiza celelalte motive invocate de petent, care vizează şi temeinicia actului contestat.

În această ordine de idei, instanţa de judecată reţine că petentul a răsturnat prezumţia de legalitate de care se bucură procesul-verbal cu privire la contravenţie Seria Nr. MAI06026034 din 23.06.2023, iar, în cele de urmă, instanţa corect a admis contestaţia contravenţională şi a constatat nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie contestat.

Astfel, reieșind din cele menționate, Colegiul penal consideră necesar de a respinge ca nefondat recursul declarat de către agentul constatator Oglindă Adrian și se menține hotărîrea Judecătoriei Hîncești, (sediul Ialoveni) din 31 ianuarie 2024.

În conformitate cu prevederile art. 473 alin. (1) pct. 1) lit. c) Cod Contravențional, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E:

Se respinge ca nefondat recursul declarat de către agentul constatator Oglindă Adrian și se menține hotărîrea Judecătoriei Hîncești, (sediul Ialoveni) din 31 ianuarie 2024, prin care a fost admisă contestaţia depusă de petentul Vieru Grigore, şi a fost dispusă nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie

Seria Nr. MAI06026034 din 23.06.2023, încheiat de către agentul constatator al Inspectoratului de poliție Ialoveni, Cojocari Vasile, în temeiul art. 236 alin.(2) Cod contravențional și a deciziei de sancționare contravențională sub formă de amendă 18 unităţi convenţionale, cu aplicarea sancțiunii complementare de 4 puncte de penalizare.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecător: Oxana Robu

Judecători: Ion Bulhac

Vitalie Pîslariuc